

RYBAŘENÍ

Ročníková práce

Školní rok **2021/2022**

Autor: Ondřej Jančík, IX.B

Konzultant: Bc. Patricie Nejezchlebová

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci vytvořil sám a použil jen zdroje uvedené v seznamu.

Ve Vysočanech, dne 22.05.2022

.....
Jančík Ondřej

Obsah

Pruty a jejich rozdělení	5
Teleskopický prut	5
Dělený prut.....	5
Feedr.....	6
Způsoby lovu	6
Položená	6
Plavaná	7
Přívlač	7
Muškaření	7
Klasifikace sladkovodních ryb v ČR.....	8
Okounci	8
Slunečnice.....	8
Parmy, Líni a Boleni	8
Cejni, Ostroretky a Podoustve.....	8
Kapři.....	8
Jelci, plostice a prelíni	8
Štiky	8
Sumečci	9
Sladkovodní sumci	9
Okouni a candáti	9
Siveni	9
Lososi.....	9
Pstruzi	9
Síhové a lipani.....	9
Historie	11
Říční rybolov – sportovní rybaření	12
Rybářské organizace	12
Aktuální situace v ČR	12
Chytání ryb v ČR	13
Osobní úspěchy.....	13
Závěr	14
Resumé	14
Zdroje	14

Úvod

Tohle téma jsem si vybral, protože ho mám velmi rád a já sám osobně trávím rybařením hodně času. Svoji práci začínám rozdělením prutů a způsobů lovu. Dále je moje práce zaměřena na lov sladkovodních ryb, protože žijeme ve vnitrozemí, kde se s jinými druhy ryb běžně nesetkáme. Poté si něco povíme o vývoji. Doufám, že vás moje práce zaujme a stanete se taky rybáři.

Pruty a jejich rozdělení

Pruty jsou nezbytné vybavení k rybolovu, stejně tak jako papíry, peán, metr a podběrák. Veškeré tyto věci musí u sebe každý rybář ze zákona mít. Pokud tyhle věci rybář nemá, tak může přijít o rybářské oprávnění. Kontroluje to rybářská stráž, která funguje na principu policie.

Teleskopický prut

Teleskopický prut je vhodný pro všeobecný rybolov a je velmi snadně skladný.

Obr. 1: Teleskopický prut (zdroj: <https://www.sumcari.cz/Giants-Fishing-prut-CLX-Tele-3-30m-40-80g-7dil-d66131.htm>)

Dělený prut

Dělené pruty jsou vždy vyrobené na specifický lov a hůře se skladují, je s nimi obtížnější manipulace. Specifické lovy jsou například kaprařina, muškaření anebo lov sumců.

Obr. 2: Dělený prut (zdroj: <https://vse-pro-zviratka.cz/rybarske-pruty/>)

Feedr

Jako poslední typ uvádím feeder, což je prut, který má měkkou špičku. Pomocí ní poznáme záběr. Tím je tenhle prut specifický. Záběr se pozná prudkým ohnutím nebo třepáním špičky.

Obr. 3: Feedr (zdroj: <https://www.rybarske-potreby-kral.cz/prut-daiwa-ninja-x-feeder-360cm-do-150g/>)

Způsoby lovu

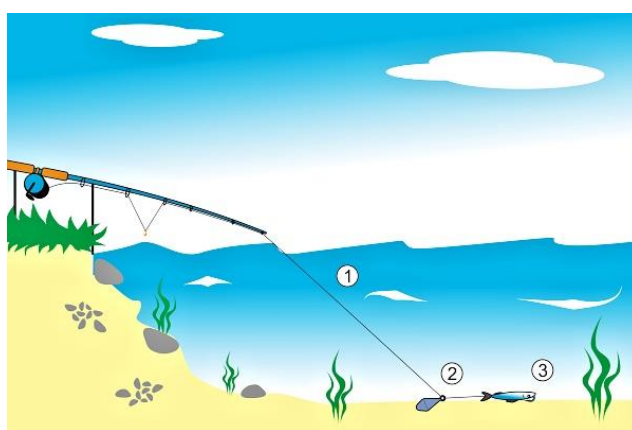
Existuje neomezené množství způsobů lovu, představím vám ty základní způsoby. Výběr způsobu je ovlivněn cílenou rybou a druhem místa, kde chytáme.

Položená

Je to styl lovu, kde se chytají ryby ze dna, máme pro to různé návazce. První návazec, který mám osobně rád a používám ho často, se skládá z průběžného krmítka. Pod ním je korálek, který drží obratlík. Korálek je tam pro to, aby se obratlík nezničil, když do něj naráží krmítko. Poté je na krmítko upevněn návazec s háčkem. Návazec je dlouhý podle toho, kde chytáme. Pokud chytáme na stojaté vodě, bude kratší, než když chytáme v tekoucí vodě. Velikost háčku vybíráme podle cílené ryby.

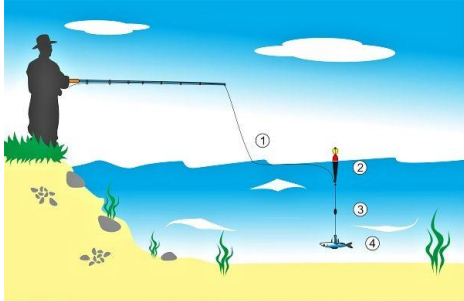
Obrázek 4: návazec (zdroj: <https://www.mrk.cz/montaze.php?id=387>)

Obrázek 5: jak to vypadá pod hladinou (zdroj: <https://www.rybarskyrozcestnik.cz/atlas/lov-na-polozenou-s-montazi-s-prubeznym-olovem-na-mrtvou-rybku/>)

Plavaná

Plavaná je způsob lovu, kde se dá chytat ze dna, ale i ve vodním sloupci. Můžeme se zde setkat s více návazci. Máme třeba průběžný splávek anebo pevný a může být i klouzavý.

Obrázek 7: jak to vypadá pod hladinou (zdroj: <https://www.rybarskyrozcestnik.cz/atlas/montaz-na-aktivni-plavanou-s-mrtvou-rybkou-pod-kacenkou-na-stojate-vody/>)

Obrázek 6: splávek
(<https://www.rybyshop.cz/p/pefa-splavek-kacenska-chemicke-svetlo-25g/113423>)

Přívlač

Přívlač je styl lovu, který je určen pro lov dravých ryb. Spočívá „ve vedení“ umělé nástrahy. Návnady se zde používají různé, například gumové rybičky, dále také kovové nástrahy. Kovové nástrahy mají název „třpytky“, dělí se na plandavé a rotační. Já osobně tento styl moc nepreferuji.

Obrázek 8: gumová nástraha (zdroj: https://www.parys.cz/5-cm-p142374/?utm_source=Google+n%C3%A1kupy&utm_medium=ppc&utm_campaign=Delphin+Gumov%C3%A1+N%C3%A1straha+Bomb+Rippa+Tango+5+ks-5+cm&gclid=EAlaIQobChMlyrCuleHz9wIVELh3Ch2ibgjPEAsYCyABEgJ1WPD_BwE)

Muškaření

Je to způsob sportovního lovu. Principem tohoto lovu je, že se na konec silonu naváže umělá muška a švihá se nad hladinou. Daná ryba, až spatří návnadu, tak po ní skočí.

Obrázek 10: plandavka (zdroj: <https://www.akvatero.cz/plandavky>)

Obrázek 9: rotační třpytka (zdroj: https://www.decathlon.cz/p/rotacni-trpytka-na-lov-dravych-ryb-taro-2-holograficka/_/R-p-171827)

Obrázek 11: muška (zdroj: <http://eshop.muskarskezavody.cz/musky/>)

Klasifikace sladkovodních ryb v ČR

Okounci

Jsou to nejdůležitější druhy sportovních ryb Ameriky.

Slunečnice

Málo ryby příbuzné okouncům patří mezi nejoblíbenější ryby v Americe jak k lovu, tak i ke konzumaci.

Parmy, Líni a Boleni

Líny najdeme v klidné stojaté vodě na rozdíl od palem a bolenů, kteří mají rádi čisté vody středních toků.

Cejni, Ostroretky a Podoustve

Cejn je rybou stojatých vod, kanálu a hlubokých, pomalu tekoucích řek. Ostroretka dává přednost rychle tekoucím vodám. Podoustev žije v pomalu tekoucích a hlubokých řekách.

Kapři

Druhů kaprů je veliké množství díky šlechtění nových druhů a žijí převážně ve stojaté vodě.

Jelci, ploštice a prelíni

Jedná se o velmi populární lovený druh. Setkáme se s nimi, ve všech druzích vodních toků.

Štiky

Příslušníci této čeledi jsou známí dravci. Jsou obáváni u některých rybářů.

Sumečci

Sumečci jsou dravci ale i býložravci. Jsou nejpočetnější skupinou původních sladkovodních ryb.

Sladkovodní sumci

Žijí v stojatých, ale i v tekoucích vodách. Je více než 30 sladkovodních rodů.

Okouni a candáti

Jako charakteristický znak mají svojí hřbetní ploutví. Díky ní se jim říká rytíři.

Siveni

Siveni jsou velmi podobní pstruhům a lososům. Jediný rozdíl mezi nimi je zbarvení.

Lososi

Lososi patří k nejdůležitějším sportovním rybám. Všechny druhy lososů tráví počátek života ve sladkovodních vodách.

Pstruzi

Pstruzi patří mezi světově známé a významné ryby, jak sportovně, tak k jídlu. Žijí převážně v tekoucích vodách, ale i v některých stojatých.

Síhové a lipani

Žijí převážně na severní polokouli a především v studených jezerech a i řekách.

Obrázek 13: Parma (zdroj: https://www.hlasek.com/barbus_barbus1cs.html)

Obrázek 12: Lipan (zdroj: <https://www.apneasite.cz/animalia-zivocichove/ryby-osteichthyes/thymallus-thymallus-lipan-podhorni/>)

Obrázek 14: Pstruh (zdroj: <http://www.rybi-restaurace.cz/ryba-pstruh.phtml>)

Obrázek 15: kapr (zdroj: <https://ziva.avcr.cz/files/ziva/pdf/vyznam-kapra-v-rybnicnim-hospodarstvi.pdf>)

Obrázek 16: candát (zdroj: <https://www.naturfoto.cz/candat-obecny-fotografie-29520.html>)

Obrázek 17: okoun (zdroj: <https://www.zoochleby.cz/okoun-ricni-5973/>)

Obrázek 18: Štika (zdroj: <https://www.chytopust.cz/Magazin/Jak-zacit/Stika-obecna-a-tri-tajemstvi-kteta-o-ni-nevite>)

Historie

Lidé začali chytat ryby pro obživu a to od samotného počátku lidských dějin, kdy lovili nejen zvěř v lesích, ale právě i ryby v mořích, jezerech a potocích. Postupem času, jak se lidstvo vyvíjelo, začalo se také bavit a lov se stal i náplní jejich volného času. A to již byl jen krůček ke studiu přírody, zvěře a také ryb. Nejprve si lidé zkušenosti z lovu předávali ústně, později, když bylo vynalezeno písmo, poznatky všeho druhu byly zapisovány do knih. A tak vznikly i první zápisky o životě a chytání ryb.

Na našem území byli lovci ryb prokazatelně již v době paeolitu, tedy v období 40 000 až 10 000 před Kristem. Nejdříve používali jen zbraně bodné, tedy oštěpy a šípy a to i na lov ryb. Později se naučili z kostí vyrábět háčky a tak začalo první seriózní chytání ryb na nástrahu.

Historie rybářství začala v době vynálezu zpracování kovu, tedy v době bronzové, asi 3 000 let před Kristem a později i v době železné 1 200 let před Kristem. Rybářství bylo nejrozšířenější ve středomoří, kde se začaly objevovat již moderní pomůcky rybáře, jako háčky a dvojháčky s protihrotem, nebo rybářské dvoj a trojzubce. Jelikož tyto pomůcky zásadně zvyšovaly úspěšnost lovu, rychle se začaly šířit po celém světě.

Z dob Velké Moravy jsou dochovány nálezy rybářských sítí a vrše, což dokládá tehdejší masový lov ryb. Ryby byly poměrně významnou složkou tehdejší potravy.

Období středověku pak do rybolovu přineslo něco nového. Doposud bylo maso ryb jídlo prosté, tedy jídlo chudých, ovšem po příchodu křesťanství se staly ryby postním jídlem. Rybářství se začalo dále rozvíjet, a také štěpit, protože v našich končinách nebylo moře a vodní toky nestačily zásobovat lidi rybami. Hlavně mniši z klášterů začali budovat u svých klášterů rybníky. Tuto znalost si přivezli z Francie. Voda v rybnících pro ně měla dvojí užitek, popoháněla jejich mlýnská kola sloužící na mletí mouky a zároveň v rybnících začali chovat ryby. A tak právě v tomto období se začaly tvořit dějiny rybníkářství a rybářství se začalo štěpit na dvě samostatné odvětví, na říční rybářství a právě na rybníkářství.

Říční rybolov – sportovní rybaření

Historie rybaření pro zábavu má také dlouhé kořeny v lidských dějinách. Již v době starého Říma, tedy v 2. století před naším letopočtem, jsou v knihách zmínky o oddechovém rybolovu, tedy lovení ryb jen tak, pro zábavu. A první sportovní klání v chytání ryb bylo uskutečněno v 1. století našeho letopočtu. Toto klání se konalo v Římě k počtě boha Vulkánu, ovšem ryby se rozhodně nepouštěly, nýbrž pak sloužily jako pohoštění při obětní hostině.

Ovšem až v roce 1496 byla vydána první kniha o sportovním rybaření, kdy žena, benediktinská řeholnice Juliana Bernersová sepsala Pojednání o rybaření na udici, tedy první naučnou práci o chytání ryb.

Na našem území bylo sportovní rybářství bráno živnostenskými rybáři, tedy rybáři, co se rybařením živili, za lehkomyšlné lidi, co kazí zažité pořádky. První sportovní rybáři zase nemuseli profesionální rybáře, protože to pro ně byli ti, co ničí v řekách rybí obsádku. Tato nevraživost trvala až do roku 1948, tedy do doby, kdy platil zákon umožňující profesionálním rybářům chytat ryby na řekách pro obživu.

Rybářské organizace

Nejdříve se na našem území objevily první spolky rybářů, tzv. rybářské cechy. Zmínka o prvním z nich je již z roku 1430. Ty fungovaly až do roku 1849, kdy byly oficiálně zrušeny a nahrazeny rybáři evidovanými jako živnostníci. Tato doba byla dlouhá, trvala přes 100 let.

První rybářský zákon byl v ČR vydán v roce 1885. Ten zapříčinil prudký nárůst dalších rybářských organizací.

Aktuální situace v ČR

V současnosti české rybáře sdružuje Český rybářský svaz, což je organizace patřící mezi největší zájmová sdružení v Česku. Sdružuje cca 250 tisíc členů v 7 územních svazech a téměř 500 organizací po celé České republice. Máme v současnosti téměř 1 300 revírů spadajících pod svaz s úctyhodnou plochou vody přes 35 hektarů. Nesmíme však zapomenout ani na chovnou vodu, kterou ČRS obhospodařuje a má rozlohu téměř 35 000 hektarů.

Opakem svazové vody jsou soukromé revíry, které posledních 20 let velmi rychle přibývají. I když na této vodě neplatí pravidla platná pro svazovou vodu, určitě

se soukromé revíry umějí prosadit a najít své příznivce. Myslím si, že jejich rozvoj a množství nejen poroste, ale možná v budoucnosti nahradí i některé svazové vody. Zda je to dobré nebo špatné pro běžného rybáře, to ukáže čas.

Chytání ryb v ČR

V české republice je na svazových rybnících určená doba, kdy se smí lovit ryby a kdy ne. Dále je zde zakázaný lov na díry v ledu. U nás jsou určeny míry ryb, které si můžeme ponechat a které musíme pustit zpátky do vody.

Osobní úspěchy

K mým nejlepším osobním úspěchům patří tyto ryby:

- kapr- 63 cm,
- amur- 65 cm,
- lín- 39 cm,
- okoun- 40 cm,
- štika- 87cm.

Obrázek 20: okoun (zdroj: vlastní)

Obrázek 19: kapr (zdroj: vlastní)

Obrázek 21: lín (zdroj: vlastní)

Obrázek 22: štika (zdroj: vlastní)

Závěr

Během své ročníkové práce jsem se dozvěděl mnoho dalších informací ohledně rybářství. Doufám, že jsem vám toto téma trochu objasnil a že alespoň někoho z Vás potkám někde u vody. Získané informace určitě využiju ve svůj prospěch.

Resumé

For my final work, I chose the topic of fishing. I will describe the tools and various equipment that you can use for fishing. I will also tell you something about the species of fish and a little about history.

Zdroje

<https://www.rybarskyrozcestnik.cz/historie-rybarstvi/> (17.05.2022)

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Ryba%C5%99en%C3%AD> (16.04.2022)

Velká obrazová encyklopedie rybaření: [ryby, vybavení a techniky sladkovodního a mořského sportovního rybolovu]. Čes. vyd. 3., opr. Praha: Cesty, 1999. ISBN 80-7181-265-X.